

ІНСТИТУТ ВИЩОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ

Свідоцтво
про державну
реєстрацію
серія КВ
№ 23982-138223
від 14 червня 2019 р.

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ

Засновано
в 2001 році

Передплатний індекс
23823

**ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЧАСОПИС
2 (77)' 2020**

DOI 10.31392/NPU-VOU.2020.2(77)

Засновники

ДЕРЖАВНЕ ІНФОРМАЦІЙНО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО
ВИДАВНИЦТВО «ПЕДАГОГІЧНА ПРЕСА»
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Редакційна колегія журналу «Вища освіта України»

Головний редактор

Віктор АНДРУЩЕНКО

доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік НАПН України, ректор Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Редакційна колегія

Віль БАКІРОВ

доктор соціологічних наук, професор, академік НАН України, академік НАПН України, ректор Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна

Наталія БАХМАТ

доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики початкового навчання, заступник декана педагогічного факультету з наукової роботи та інформатизації освітнього процесу Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Галина БЕРЕГОВА

доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти Херсонського державного аграрного університету

Мартіна БЛАСКОВА

доктор філософії, професор кафедри теорії управління факультету управлінських наук та інформатики Жилінського університету, Словацька Республіка

Леонід ГУБЕРСЬКИЙ

доктор філософських наук, професор, академік НАН України, академік НАПН України, ректор Київського національного університету ім. Тараса Шевченка

Наталія ДЕМ'ЯНЕНКО

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології вищої школи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Володимир ЄВТУХ

доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, декан факультету соціально-економічної освіти та управління Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Ірина ЄРШОВА-БАБЕНКО

доктор філософських наук, професор, професор кафедри мистецтвознавства та загально-гуманітарних дисциплін Міжнародного гуманітарного університету (м. Одеса)

Наталія КОЧУБЕЙ

доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та інноваційних технологій соціокультурної діяльності Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (заступник головного редактора)

Сергій КУРБАТОВ

доктор філософських наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу лідерства та інституційного розвитку вищої освіти Інституту вищої освіти НАПН України

Владислава ЛЮБАРЕЦЬ

доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та інноваційних технологій соціокультурної діяльності Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Наталія МОЗГОВА

доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Мар'я НЕСТЕРОВА

доктор філософських наук, професор, академічний куратор модуля Жана Моне «Соціальна згуртованість в освіті та врядуванні: європейські студії» Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Володимир СЕРГІЄНКО

доктор педагогічних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту неперервної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Віолета СКІРТАЧ

кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін Донбаського державного педагогічного університету

Григорій ТОРБІН

доктор фізико-математичних наук, професор, проректор з наукової роботи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Андрій ШЕВЦОВ

доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, професор кафедри ортопедагогіки, ортопсихології та реабілітології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Олена ЯЦЕНКО

кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри методології науки та міжнародної освіти, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Адреса редакції:

01601, м. Київ вул. Пирогов , 9,
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова,
Тел.: +38-044-239-30-17

Матеріали для публікації можна надіслати електронною поштою: wou@ukr.net
або за адресою: www.wou.npu.edu.ua

Схвалено рішенням вченої ради НПУ ім. М. П. Драгоманова,
протокол № 7 від 27.02.2020.

ЗМІСТ

СТОРИНКА ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Виступ В. П. Андрущенк н світовому с міті поборників
миру, свободи, спр ведливості..... 5

АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА

Віктор АНДРУЩЕНКО
Агресивність особистості т її мініміз ція з соб ми освіти..... 7

ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ ХХІ СТОЛІТТЯ: ПОШУК ПРІОРИТЕТІВ

Сергій МАКСИМЕНКО, Ксенія МАКСИМЕНКО, Микол ПАПУЧА
Системність психіки людини і психології н вч ння..... 13

Окс н ЯКИМЧУК
Реформ укр їнської освіти: 2007–2015 рр. 25

НОВІТНЯ НАУКА ТА СУЧАСНА ОСВІТА

Тетян САЄНКО
Екологічн освіт – основ екобезпеки т ст лого розвитку..... 30

Олен КОФАНОВА, Олексій КОФАНОВ
Роль геоекології у формув нні дослідницьких компетентностей
у студентів-екологів і м йбутніх ф хівців з гірництв 37

Ігор ШПАЧИНСЬКИЙ
Безпек освітнього середовищ в іннов тиці вищої освіти..... 46

ДОСЛІДНИЦЬКІ ПРОЄКТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Євгенія КОЧЕРГА, Світл н ЛУК'ЯНЧЕНКО, Ст нісл в ШАПОШНИКОВ,
Ром н КАНДИБУР, Альон ХЛИСТІК
Ритмічне коло єдн ння – унік льні пр ктичні інструменти роботи
в згуртув нні освітніх спільнот..... 52

ЧАС РЕФОРМ: МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Natalia DEMYANENKO
Tutoring as pedagogical action and new profession: systematic approach
to the problem (Тьюторинг як пед гогічн дія і нов професія: системний
підхід до проблеми)..... 59

Г лин КОЗЛАКОВА, Богд н СУСЬ, Окс н КОВАЛЕНКО,
Юлія ІВАНОВА, Ірин СТАВИЦЬКА
Дист нційн вищ технічн освіт в умов х к р нтину..... 67

ГУМАНІЗАЦІЯ ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ

Т м р БАККА

Підготовк м йбутнього вчителя до н вч ння гром дянської освіти в школі 75

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

М рія ДЕБИЧ

Інтерн ціон ліз ція систем з безпечення якості вищої освіти як глоб льн тенденція 81

ІНФОРМАЦІЯ. РЕЦЕНЗІЇ. ПОВІДОМЛЕННЯ

Abstracting Review of Journal Articles..... 89

Contents..... 94

До ув ги вторів..... 95

**Журнал «Вища освіта України»
згідно з постановою Президії ВАК України
від 10 травня 2017 р. № 693 внесено до Переліку видань,
де можуть друкуватися результати дисертаційних робіт
на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата
філософських наук**

УДК 681.3:002

DOI 10.31392/NPU-VOV.2020.2(77).10

ДИСТАНЦІЙНА ВИЩА ТЕХНІЧНА ОСВІТА В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Галина КОЗЛАКОВА

доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член АМСКП «Полісся»,
Житомирський державний університет
імені Івана Франка

Богдан СУСЬ

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри математики і фізики,
Військовий інститут телекомунікацій
та інформаційних технологій ім. Героїв Крут

Оксана КОВАЛЕНКО

кандидат історичних наук, провідний
науковий співробітник,
Інститут вищої освіти НАПН України

Юлія ІВАНОВА

кандидат фізико-математичних наук, доцент,
з відзнакою кафедри вищої математики,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України

Ірина СТАВИЦЬКА

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови технічного
спрямування №2, Факультет лінгвістики
НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського»

Ключові слова: дистанційна освіта,
освітні платформи, технічні університе-
ти, он-лайн навчання, контроль резуль-
татів навчання.

*Система української вищої освіти
навесні 2020 р. опинилася у над-
звичайній ситуації, коли було необ-
хідно витримувати умови каран-*

© Козлакова Г., Сусь Б., Коваленко О., Іванова Ю.,
Ставицька І., 2020

*тину внаслідок вірусної епідемії та
шукати можливості не втрати-
ти навчальний рік. Більшість уні-
верситетів обрали он-лайн навчан-
ня, отже, таким чином забезпечи-
ли дистанційне спілкування викла-
дачів і студентів та електронний
контроль за рівнем знань. Особли-
вості організації навчального про-
цесу в умовах карантину досліджує
колектив авторів даної статті, ко-
жен з яких працює в різних техніч-
них університетах (НТУУ «Київ-
ський політехнічний інститут іме-
ні Ігоря Сікорського», Національний
університет біоресурсів і природо-
користування та інших).*

*Представлено здобутки і мето-
ди використання різних освіт-
них платформ для створення на-
вчальних курсів, комунікації викла-
дачів і студентів і контролю до-
сягнень осіб, які навчаються. Ана-
ліз названих вище особливостей та
перспективні можливості розвитку
такого виду дистанційного навчан-
ня на основі використання різних
комп'ютерних платформ пропону-
ються в даній статті.*

Вступ, актуальність теми

Система української вищої освіти на весні 2020 р. опинилася у незвичайній ситуації, коли було необхідно витримувати умови карантину внаслідок вірусної епідемії та шукати можливості не втрачати вчальний рік в університетах і згальноосвітніх школах. Більшість університетів обрало онлайн-навчання, отже, на основі вітчизняних та світових інформаційних платформ забезпечили дистанційне спілкування викладачів і студентів та електронний контроль з рівнем знань. Особливості організації навчального процесу в умовах карантину в різних технічних університетах України досліджує колектив авторів даної статті.

Дистанційне навчання – це навчальний процес, організований з необхідною тематикою або конкретним дисциплінам, який передбачає постійний активний обмін інформацією між студентами та викладачем з використанням усіх можливих форм і засобів інформаційно-комунікаційних технологій.

Наша думка, теоретичний і практичний досвід проведення навчальних занять у незвичайних умовах настільки можливість узгодження та подальшого вдосконалення освітнього процесу, та кож розвитку онлайн-навчання студентів різних, зокрема технічних спеціальностей.

1. Огляд інформаційно-телекомунікаційних ресурсів для дистанційного навчання [2–5].

Отже, під час карантину викладачі та студенти різних технічних університетів використовують різні дистанційні ресурси, створені викладачами університетів, та кож застосовують у своїй роботі кращі світові навчальні платформи, що доступні через Інтернет. Розглянемо деякі з них.

Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, вимовляється „мудл”) – це модульне об’єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище, що складається з кож системою управління навчанням (LMS), системою управління курсами (CMS), віртуальним навчальним середовищем (VLE) або просто платформою для навчання, як на-

прикладом, університетом Міністерства торгівлі та економіки України, який дуже розвинутий набір інструментів для комп’ютеризованого навчання, зокрема дистанційного. Платформа Moodle можна використовувати в навчанні школярів, студентів, під час підвищення кваліфікації, бізнес-навчання як у комп’ютерних класах, так і вчального закладу, так і для самостійної роботи вдома.

Moodle – це безкоштовна, відкрита (Open Source) система управління навчанням. Вона реалізує філософію «педагогіки соціального конструктивізму» та орієнтована на самостійну організацію взаємодії між викладачем та учнями, хоча підходить і для організації традиційних дистанційних курсів, та кож підтримки очного навчання.

Moodle має широкий набір функціональних можливостей, притаманний платформам електронних систем навчання, система управління курсами (CMS), система управління навчанням (LMS) або віртуальним навчальним середовищем (VLE). Moodle надає можливість викладачам створювати ефективні сесії для онлайн-навчання. Moodle можна використовувати як у навчанні школярів, студентів, так і для підвищення кваліфікації викладачів, у бізнес-навчанні фахівців. Стандартно Moodle включає в себе бібліотеку TCPDF, яка дозволяє генерувати зі сторінок бібліотеки PDF документи.

У середовищі Moodle **студенти отримують**: доступ до навчальних матеріалів (тексти лекцій, записи до практичних/лабораторних та самостійних робіт; додаткові матеріали (книги, довідники, посібники, методичні розробки) та засоби спілкування і тестування «24 години»; засоби для групової роботи (Вікі, форум, чат, семінар, вебінар); можливість перегляду результатів проходження дистанційного курсу студентом; можливість перегляду результатів проходження тесту; можливість спілкування з викладачем через особисті повідомлення, форуми, чати; можливість зв’язування файлів з виконаними записами; можливість використання нагрудних проподів у курсі.

Викладачам надається можливість: використання інструментів для розробки в-

торських дистанційних курсів; розміщення навчальних матеріалів (тексти лекцій, зведення до практичних/лабораторних семінарських робіт); розташування додаткових матеріалів (книги, довідники, посібники, методичні розробки) у форматі x.doc, .odt, .html, .pdf, а також відео, аудіо і презентаційні матеріали в різних форматах та через додаткові платформи. Передбачено додання різноманітних елементів курсу; проведення швидкої модифікації навчальних матеріалів; використання різних типів тестів; вмотивованого формування тестів; вмотивованого процесу перевірки знань, звітів щодо проходження студентами курсу та звітів щодо проходження студентами тестів; додання різноманітних платформ до курсу дозволяє викладчу використовувати інші сторонні програми з собою для дистанційного навчання.

Cisco Systems (NASDAQ: CISCO) – американська транснаціональна корпорація, яка є найбільшим у світі виробником мережного обладнання, признана для обслуговування мереж віддаленого доступу, сервісів безпеки, мереж зберігання даних, маршрутизації і комутації, також для потреб комерційного ринку IP-комунікацій і корпоративного ринку. Cisco пропонує продукти і послуги для трьох ринкових сегментів: великі підприємства і оператори зв'язку, малий бізнес, домашні користувачі.

Корпорація Cisco Systems, Inc. активно створює і розвиває мережні академії Cisco (Cisco Systems Networking Academy). Академії створюються при університетах для поглиблення класичних вузівських курсів з обчислювальної техніки та телекомунікацій на основі вивчення технологій, устаткування, програмування з безпечення і проектних рішень корпорації Cisco Systems, Inc., розвитку у студентів стійких професійних навичок. Навчальна програма мережевої академії Cisco Cisco Networking Academy Program (CNAAP) може бути використаною також для підвищення кваліфікації або перекваліфікації фахівців із закінченою вищою освітою, якщо вони бажають одержати роботу в мережному або системному секторі ІТ-технологій в Україні, чи з кор-

доном. Cisco сам є себе «світовим лідером у сфері мережних технологій, признаних для мережі Інтернет».

Zoom – Інтернет-сервіс, педагогічна платформа для проведення відео-конференцій, онлайн зустрічей і дистанційного навчання школярів. Організувати зустріч може будь-хто, якщо він (вона) створив обліковий запис у даній системі. Програма відмінно підходить для індивідуальних і групових занять, студенти можуть заходити до неї як з комп'ютера, так із планшета і телефону. До відеоконференції може підключитися будь-який користувач, що має посилання або ідентифікатор конференції.

Zoom – ідеальне середовище для проведення онлайн уроків. Є чат, у якому можна писати повідомлення, передивитися файли усім учасникам або вибрати одного студента. Можливо студентів розподілити на пари і групи і розмістити їх в окремі кімнати – сесійні зали (міні-конференції). Можливо проводити запис уроку як на комп'ютер, так і на хмару.

Використання сучасних ІКТ-засобів для семінарської роботи студентів і школярів, зокрема підготовки до ЗНО, семінарського вивчення тематики, історії, іноземних мов тощо передбачено нами в роботі [11]. Також відомі навчальні посібники українських викладачів щодо проектування і моделювання ІКТ-систем [2; 3; 4–5] в освіті. Навчальні матеріали можна рекомендувати при цьому викладачам для семінарського опитування, також для використання у системі підвищення кваліфікації викладачів.

2. НТУУ «Київський політехнічний інститут ім. І. Сикорського»

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (далі – НТУУ КПІ) постійно розвиває можливості для дистанційного навчання студентів. Саме для цього було створено нову платформу дистанційного навчання «Сікорський» [6], яку нині активно наповнюють новими курсами викладачі усіх факультетів. Платформа базується переважно на спеціалізованому середовищі Moodle.

Усі курси платформи можна поділити на чотири групи:

1. Курси, доступ до яких студенти можуть отримати лише у викладача. Для цього кожного студента необхідно зареєструвати в системі. Курси створено відповідно до робочих навчальних програм університету.

2. Курси у вільному доступі, де всі безкоштовно можуть навчатися безкоштовно.

3. Дистанційні курси, де кожен може навчатися після реєстрації на спеціальній культурно-освітній платформі.

4. Відеокурси «Економік для всіх».

Провідним центром розвитку дистанційного навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського є Український інститут інформаційних технологій в освіті [7], який динамічно розвиває онлайн-навчання в університеті. Викладачі університету постійно підвищують кваліфікацію в Інституті і завдяки цьому практично кожен навчальний курс є можливим створенням курсу на платформі Moodle або в системі **GoogleClassrooms**.

Викладачі університету активно створюють курси на платформі GoogleClassrooms. Систему просто використовувати, її досить легко наповнити необхідним контентом, вона забезпечує можливість проведення онлайн-конференцій (Googlemeet), також можливість створення навчальних тестів, використання чатів, календаря, гугл-документів, онлайн-перевірки завдань тощо.

В умовах онлайн-навчання викладачі університету активно використовували курси платформи **Prometheus** [10], яка є однією з найбільш відкритих навчальних платформ в Україні, що дозволяє підвищення кваліфікації та підготовку школярів до участі в ЗНО. Навчальні курси мають досить різну тематику. Наприклад, чимало студентів технічних спеціальностей для навчання англійської мови під час ретину проходили курс «EnglishforSTEM» (English для науки, техніки, інженерії, математики).

Викладачі університету використовують інші провідні платформи світу, такі як **Coursera** та **EdX**. Наприклад, багато курсів було викладено у вільному доступі. Платформа Coursera [8] співпрацює з такими провідними університетами, як Michigan State University (США), The University of Edinburgh (Велика Британія),

Stanford University та інші. На платформі розміщено курси з інженерії, програмування, вивчення іноземних мов, фізики, математики. Після проходження курсу можна отримати відповідний сертифікат.

Для вивчення іноземної мови в університеті також використовується платформа MyEnglishlab від компанії Pearson [9]. Компанія надає доступ до основних курсів, таких як Speak out, Road Map, Business Partner та інших. Практичним є курс Mygrammarlab, що створено для удосконалення граматичних умінь. Курс має три рівні (Elementary, Intermediate, UpperIntermediate) та охоплює основні граматичні теми, містить вправи на аудіювання, письмо, читання. Викладач має свій кабінет, де можна контролювати виконання завдань студентами.

Контроль знань у системі здійснюється автоматично, викладач спостерігає за якістю виконання завдань, тестів. Додатково потрібно перевіряти письмові роботи (описи, діалоги, есе). Контент Mygrammarlab звичайно платіжний, але компанія Pearson надає можливість університетам та школам працювати безкоштовно, враховуючи глобальну ситуацію з кризою.

Підсумковий контроль викладачі здійснюють різними способами. Для усного мовлення це переважно Zoom або Skype-сесії. Письмовий контроль можна організувати в системі Classtime або GoogleClassroom. Classtime – це ресурс, у якому можна створити тести різного типу, завантажити відео та аудіозаписи. Студенти відкривають посилання на сторінку, вводять код доступу, ознайомлюються з інструкцією та відведеним часом виконання, після завершення тесту можна лізувати свої помилки.

Перевагами дистанційного навчання є можливість виконання завдань онлайн завдань студентами, ознайомлення з новими ресурсами, зручність навчання тощо. Значимо основні недоліки: оскільки більшість завдань студенти виконують дистанційно, то викладачеві складно зрозуміти, які саме складнощі в них виникають, тому для онлайн-навчання з іноземної мови основним недоліком є відсутність постійної практики усного іноземномовного мов-

лення. Вживаючи, що весь бізнес вчальних програм і використання освітніх платформ активно використовується для підготовки студентів з очної форми навчання, що не був є більш професійного рівня і не ближнього до рівня якості стандартів вищої освіти в університеті.

3. Навчальний університет біоресурсів і природокористування

Навчальний університет біоресурсів і природокористування України (далі – НУБіП) разом з іншими провідними університетами під час карантину має можливість демонструвати високий рівень підготовленості до переходу онлайн (дистанційне) навчання.

Зокрема, з 12 березня 2020 р. викладачі кафедри вищої математики імені М. П. Кривчук, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів [1] та Наказу ректора НУБіП України № 247 від 11 березня 2020 р. «Про заходи у НУБіП України у зв'язку з оголошенням карантину», здійснюють навчання студентів дистанційно з використанням освітнього порталу університету, що використовує платформу «E-learn», а також шляхом електронного листування, спілкування у створених групах через месенджер Viber та інших сучасних сервісів.

Керівництво НУБіП визнало необхідність модернізації навчального закладу, розвитку інноваційних напрямків навчання, створення доступних, гнучких та зручних засобів для отримання знань, що базуються на сучасних технологіях. Саме сучасні інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) здатні задовольнити потреби студентів в отриманні якісної інформації для свого професійного становлення та зростання. Значимим, що дистанційне навчання – це новий ступінь організації з очного навчання, що базуються на застосуванні сучасних ІКТ та Інтернет-ресурсів.

Отже, у НУБіП упродовж останніх п'яти років розробляються навчальні курси на платформі «E-learn», як дозволяє студент мав можливість вивчати в дистанційному режимі. Механізм ролі доступу, студент може зайти до середовища дисципліни, яку він вивчає, та зручний для себе час прочитати лекції, вивчити та розібрати приклади,

які ведені до практичних заняттях, виконати індивідуальне завдання або навіть потренуватися у складній іспиту з дисципліни, що вивчається.

Роботу студентів на платформі «E-learn» побудовано таким чином, що, виконуючи необхідні роботи упродовж семестру, зокрема домашні індивідуальні завдання, контрольні роботи тощо та виходячи з розкладом зв'язок із викладачем, студент може обрати певну кількість балів – від 0 до 70. Якщо набрано не менше, ніж 42 бали, студент вважається допущеним до семестрового контролю (іспиту з ліку). Під час дистанційного навчання систематично формується екзаменційна (з ліквою) відомість, включаючи в неї студентів, які набрали достатньо проходний бал.

Проте для більшості викладачів України у вищих закладах освіти навчання карантині стало повною несподіванкою. Не всі були підготовлені до нього, більше того, навіть викладачі, які звикли спілкуватися зі своїми студентами не тільки в аудиторії, а й у системі «E-learn», не очікували такого зв'язування при повному переході на дистанційне навчання. Не достатньо було просто прочитати лекцію, провести її, як викладачі звикли традиційно робити це в аудиторії. Довелося перевіряти значно більшу, ніж звичайно, кількість письмових робіт, діляти студентами. Причому ці роботи не були написані пером, а діляти у вигляді фотографій або скріншотів. Студенти почали виходити на спілкування у соціальних месенджерів, навіть уночі, бо не виходити зовсім.

Виявилось, що сьогодні, в XXI-му столітті, механізми ноутбуків та соціальні телефони, досить велика кількість наших студентів, які під час карантину повернулися до дому, у сільську місцевість, мають удом проблеми з доступом до Інтернету. Тобто бо Інтернет працює дві години на добу вночі, бо єдиний доступ до Wi-Fi знаходиться в будинку сільської рідні чи інше. Відомо, що вивчати вищу математику систематично досить складно, іноді в жоден не кожному до сніги в умовах відсутності контролю з викладачем. Великою проблемою для викладачів стало недоброчесне поведінка дея-

ких студентів, які призвичілися списувати з Інтернет-ресурсів готові відповіді на свої завдання.

Вищенаведене характеризує лише деякі проблеми і недоліки дистанційного навчання, що їх необхідно врахувати в подальшому. Проте більшість викладчів висловлюють позитивні враження від організації онлайн-навчання, тому що це дозволило не втрачати навчальний час під час карантину, а також одержувати з робітників плану з виконання непередбачених завдань, що було з планом не на початку семестру.

4. Військовий заклад вищої освіти

Особливість навчання у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (далі – ВІТІ) полягає у тому, що увесь час, тобто постійно, навіть у звичайних умовах, курсанти перебувають разом у групах приблизно з 25 осіб. Ці групи також є навчальними групами. Лекційні, практичні, лабораторні заняття проводяться також, як у цивільних вищих навчальних закладах. Під час складання з ліків та екзаменів разом з викладчем обов'язково присутній староста групи боєстремця курсу.

Специфік проведення занять в умовах карантину виявляється у тому, що в умовах самоізоляції перебувають не окремі курсанти, окремі групи. Отже, дистанційно заняття необхідно проводити не індивідуально з кожним курсантом, а з усією групою разом. Для цього створено відповідні умови – в аудиторії, де курсанти розміщуються на відстані один від одного, навчальний матеріал лекції або практичного заняття розміщується на великому екрані. Особливість занять з фізики полягає в тому, що всі лекції подано офіційному сайту ВІТІ [14; 15], всі курсанти мають до них доступ через Інтернет у будь-який час. Викладчів також спілкується зі студентами через сайт і систему відеозв'язку.

Це вимагає з'ясування методики проведення занять, як суттєво відрізняється від традиційних форм навчання. Традиційно під час лекції студент мовчить, новий для них навчальний матеріал, вони мають слухати і записувати (конспектувати). Історично так методик було випробувано, оскільки студенти не мали іншого доступу до ін-

формації та відомостей, які надає лектор. Тому необхідно створювати записувати матеріал лекції, щоб потім була можливість прочитати і відновити його в пам'яті. Такий спосіб передчасної інформації в традиційним у військових училищах не існує досі.

Звичайно, цей спосіб має свої переваги, оскільки йдеться про живе спілкування лектора зі студентами, коли є можливість уточнювати, повторювати, робити акценти, випробувати відповідні висловлювання тощо. Проте традиційні форми лекції мають свої недоліки. Справ в тому, що студент під час лекції повинен одночасно брати участь у двох чи навіть трьох різних видах діяльності – слухати, думати і тим, що сказав лектор, і записувати те, що почував. З позиції педагогіки одночасне виконання декількох робіт не забезпечує високої якості їх виконання. Зокрема, якщо йдеться про зовсім різні форми діяльності – розумової і механічної.

Деякі студенти неспроможні все це робити якісно і замість конспектування переходять на стенографування, тобто немагаються побільше записати, не вникаючи в суть сказаного. Конспектом фактично є скорочений запис студентом свого бачення того, що сказав лектор. Можна вести приклад експерименту на підтвердження того виду «бездумного» конспектування. Під час лекції, де розглядався складне питання, лектором було промовлено словесно «брак дробу». Тобто спокійно, в режимі, в якому це можна записати, сказав декілька речень, в яких не було якогось змісту, пов'язаного з темою лекції. Ці речення були записані студентами, але в них не було нічого з'ясування бо зрозуміти.

Бувають лекції, коли дійсно лектор переходить мовою диктування, щоб студенти могли записати необхідну інформацію. У наш час в умовах комп'ютеризації ситуація кардинально змінилася. Звичайно, лектор готується до заняття, тому текст лекції може бути розданий студентам, щоб під час заняття вони могли вільно слухати, думати і робити лише необхідні помітки, уточнення. До того ж, лектор може значно прискорити розповідь, оскільки студент мав записувати не треба. Отже, викладчів може під час лекції створити умови для самостій-

ної розумової діяльності, вже з писувати з лектором не треба.

Проведення заняття під час крнтиную уможливило використання готових текстів лекцій [14] як додаткового ресурсу для організації діяльності курсантів при розгляді вчлнього матеріалу. Оскільки тексти лекцій розміщено на сайті ВІТІ, курсанти попередньо одержували завдання з метою опрацювання необхідного матеріалу до заняття і мали можливість зробити короткий конспект.

Під час заняття повний текст лекції висвітлюється на екрані і відбулось його обговорення, тож курсанти вже з ним ознайомлені і конспектувати не потрібно, хіба що робити поправки, уточнення тощо. Незважаючи на відсутність «живого, безпосереднього» спілкування з лектором, такий спосіб є навіть свої переваги, оскільки надає можливість мксимально задіяти студента розумову діяльність студента. Зважаючи, що підготовка курсантів до лекційного заняття і створення конспекту оцінюється прийнятною з Болонською системою балів (А, В, С, D... бо 5, 4, 3, 2...), для чого кожен курсант перед заняттям просто поглянув в передвідеокою мірою свій конспект викладача. Перевірка свідчила, що критично у всіх курсантів такі конспекти були підготовлені. Отже, в умовах дистанційного вчлення є можливість мксимально задіяти студента роботу курсантів на вчлнім матеріалом, включивши найбільш ефективну її форму – самостійну розумову діяльність як при самодготовці, так і під час лекційного заняття on-line.

Щодо проведення в режимі on-line практичних занять, тут є свої особливості. Перед заняттям студент мав влізати з задачі з розв'язками, та кожну задачу для самостійного розв'язання. З задачі для самостійного розв'язання кожному курсантові потрібно було розв'язати, сфотографувати і переслати електронною поштою викладачеві для оцінки. Навчання в режимі on-line спочатку скорочено обговорюється вся лекційний матеріал на тему з заняття, для чого на екрані можна було спостерігати висвітлені сторінки текстів лекцій. Далі проводився наліз прикладів розв'язання їх з задачі.

Можна зробити попередній висновок, що ефективність вчлньої діяльності курсантів при дистанційній формі вчлення зберігається. Але про ефективність такого способу організації вчлення можна буде зробити більш точний висновок лише після екзамінів наприкінці семестру, тому що частину вчлних занять було проведено в звичайному режимі до оголошення крнтиную.

Висновки, рекомендації

Отже, аналізуючи діяльність різних педагогічних колективів в умовах оголошеного крнтиную та необхідності продовжити вчлення у дистанційному режимі, можна знати, що набутий досвід виявив і позитивні, і негативні особливості виживання у формі жорсткої ситуації.

1. Без сумніву, стратегією **якісно новий етап** поширення і впровадження інформаційних і телекомунікаційних технологій в освітній процес у вищій школі, зокрема в технічних університетах, які рніше з іншими ВНЗ розпочали процеси інформатизації і комп'ютеризації. Крім підготовлені студенти, які не уявляють свого життя без смартфонів і спілкування через Viber та інші месенджери, відеозв'язку через Skype тощо, згломальнізується підвищення рівня опрацювання суспільством процесів діджиталізації.

2. Для викладачів, які рніше ввжали, що все це їх не стосується, тому що вищу математику та фізику, інші фундаментальні дисципліни можна викладати традиційно з допомогою дошки і крейди, необхідність працювати по-новому стала життєвою необхідністю. Мова йде не лише про опрацювання спеціальних комп'ютерних систем типу Mathcad, Mathematic, Matlab, Proingenеer тощо, про **гнучке володіння** сучасними засобами телекомунікацій та швидкого обміну інформацією.

3. Якщо десять років тому більшість університетських порталів виконували лише інформаційну роль про історію, можливості вступу та різноманітність спеціальностей, то зараз у країні ситуація опинилася університетські викладачі, які вже наповнили **вільним вчлнім контентом** існуючі освітні оболонки і платформи

т н вчилися їх використ нню. В живо, що н бутий досвід можливо успішно вико- ристовув ти для покр щення системи з оч- ної освіти. Окремого дослідження з слу- говує досвід діяльності в умов х к р тину- ну викл д чів пед гогічних університетів.

Автори ст тті сподів ються н те, що под- льший обмін досвідом орг ніз цієї дис-

т нційного н вч ння під ч с к р тину- спонук є усіх пр цівників системи вищої освіти в Укр їні до нового рівня інтелекту- льного розвитку, до орг ніз цієї нових н- уково-пед гогічних конференцій, т ж до ствердження суч сних умов н вч ння т здійснення н укових досліджень і в техніч- них, і в пед гогічних університет х.

ЛІТЕРАТУРА

1. Постанова Кабінету Міністрів України № 211 від 11 березня 2020 р. «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» [Official Sait of Ministry]. URL: mon.gov.ua.
2. Триус Ю. В., Герасименко І. В., Франчук В. М. Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE: методичний посібник / за ред. Ю. В. Триуса. Черкаси, 2012. 220 с.
3. Топ 10 лучших CRM систем для Украины. URL: <http://www.livebusiness.com.ua/tools/crm/>
4. Табунчик Г. В., Кудерметов Р. К., Пritула А. В. Проектування, моделювання та аналіз інформаційних систем: навчальний посібник. Запоріжжя: ЗНТУ, 2011. 292 с.
5. Павлиш В. А., Гліненко Л. К. Основи інформаційних технологій і систем: навчальний посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2013. 500 с.
6. Платформа дистанційного навчання „Сікорський”. URL: <https://www.sikorsky-distance.org/>
7. Український інститут інформаційних технологій в освіті. НТУУ «Київський політехнічний інститут». URL: <http://uiite.kpi.ua>
8. Coursera. URL: <https://www.coursera.org/>
9. MyEnglishLab. URL: <https://www.pearson.com/english/myenglishlab.html>
10. Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua/>
11. Козлакова Г. О. Сучасні високі технології: особливості використання для самостійної роботи студентів і школярів // Нові технології навчання. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана. Франка, 2019. Вип. 92. С. 128– 134.
12. Ставицька І. В. Мультимедійний навчальний курс „Англійська мова для магістрантів машинобудівних спеціальностей” [Е-ресурс]. Київ: НТУУ КPI, 2013. URL: <https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=287>
13. Іванова Ю. І. Математика для економістів в прикладах і задачах. Київ: Компринт, 2019. 342 с.
14. Сусь Б. А., Заболотний В. Ф., Мислицька Н. А. Коливання і хвилі: навчальний посібник для самостійної роботи студентів з електронним представленням. Київ: Вид-во НТУУ КPI, 2010. 137 с.
15. Офіційний web-сайт ВІТІ. URL: <http://www.viti.mathematic.phisyc>

REFERENCES

1. Postanova Kabinety Ministriv Ukrainy № 211, March, 11, 2020 “The Resolution of Council of Ministers of Ukraine No 211, March, 11, 2020 “About actions against of Coronavirus COVID-19 expansion by territory of Ukraine” [Official Sait of Ministry of education and science of Ukraine]. URL: <http://www.mon.gov.ua>.
2. Trius U., Gerasimenko I., Franchuk V. Systema elektronnoho navchannia u vyschyh navchalnyh zakladah na bazi Moodle [System of E-study at the universities on the base of MOODLE: methodical handbook] / Edited by U. Trius. Cherkasy, 2012. 220 p. (in Ukrainian).
3. Kraschy top desiat CRM systems dlia Ukraine [The best ten CRM systems for Ukraine]. URL: <http://www.livebusiness.com.ua/tools/crm/>
4. Tabunshchik G., Kurdemetov R., Pritulla A. Proektuvannia, modeluvannia ta analiz informatsiynyh system [Design, modeling and analyze of Information Systems: Handbook. Zaporizhzhia: ZNTU, 2011. 292 p. (in Ukrainian).
5. Pavlysh V., Glinenko L. Osnovy informatsiynyh tehnologiy i system [The basic of Information technologies and Systems: Handbook]. Lviv: Issue of Lvivska Politechnika, 2013. 500 p. (in Ukrainian).
6. Platforma dystancyynogo navchannia “Sikorskiy” [Platform of distant education “Sikorskiy”]. URL: <https://www.sikorsky-distance.org/>
7. Ukrainskiy Institute Informatciynyh Tehnologiy. [Ukrainian Institute of Information Technologies in Education. NTUU Kyiv Polytechnic Institute]. URL: <http://uiite.kpi.ua>
8. Coursera. URL: <https://www.coursera.org/>
9. MyEnglishLab. URL: <https://www.pearson.com/english/myenglishlab.html>
10. Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua/>
11. Kozlakova G. Suchasni vysoky tehnologiy: osoblyvosti vykorystannia u samostiynoi roboti studentiv i shkoliariv [Modern high technologies: specific using for self work of students and schoolmates] // Novi Tehnologii Navchannia. Ivan Franko Zhytomir State University. 2019. Issue 92. P. 128– 134. (in Ukrainian).
12. Stavitska I. Multimedia navchalnyi kurs “English dlia Magistrantiv Mashinobudivnyh specialnostey” [Multimedia educational course “English for Masters of Machinery building specialties”]. Kyiv: NTUU KPI, 2013. URL: <https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=287> (in Ukrainian).
13. Ivanova J. Matematika dlia ekonomistiv u prikhladah i zadachah [Mathematics for Economists in Examples and Problems]. Kyiv: Komprint, 2019. 342 p. (in Ukrainian)
14. Sus B., Zabolotnyi V., Muslytska N. Kolyvannia t hvyli: navchalnyi posibnyk dlia camostiynoi roboty studentiv z elektronnyim predstavleniam [Oscillations and Waves: Handbook for self work of students with electronic representation]. Kyiv: NTUU KPI, 2010. 137 p. (in Ukrainian).
15. Official web-sait VITI. URL: <http://www.viti.mathematic.phisyc>

ABSTRACTING REVIEW OF JOURNAL ARTICLES

HEAD EDITOR PAGE

V. P. ANDRUSHCHENKO'S SPEECH AT THE WORLD SUMMIT
OF DEFENDERS OF PEACE, FREEDOM AND JUSTICE5

URGENT PROBLEM

Viktor ANDRUSHCHENKO

PERSONALITY AGGRESSIVENESS AND ITS MINIMIZATION

BY MEANS OF EDUCATION.....7

Aggression, as usual, is defined as a stable personality trait, which is manifested in the effective manifestation of intolerance to another position or behavior, rejection of the state of affairs in the team, the existing order of things, their denial, sharp opposition to their own alternative. This state of personality is accompanied by emotions of anger, hostility, hatred, and so on. Aggression has different manifestations at different stages of socialization and can take the form of intimidation, insulting another person, harming her. Aggression is quite common in the education system. There are manifestations of aggression not only among students but also among teachers. Of course, this does not contribute to the educational process. Minimizing (reducing) aggression is the task of parents and caregivers, peers and friends. The most effective means of this is education. Let's dwell on this problem in more detail.

Keywords: person, education, culture, aggression, violence, upbringing.

Serhii MAKSYMENKO, Ksenia MAKSYMENKO, Nikolay POPUCHA

SYSTEMATIC NATURE OF THE HUMAN PSYCHE

AND THE PSYCHOLOGY OF LEARNING 13

The article presents the results of a systematic study of the human psyche. Genetic methods and personality design mechanisms are considered. The methodological component, according to which a person is a form of the human psyche, is defined as integrity to self-development, self-determination, conscious objective activity and self-regulation, and has its own unique and unique inner world. Genetically ascending contradictory unit of personality, which is constantly evolving and forming, there is a need. It acts as an informational and energetic property of a person; it consists in the expansion of life in ontogenesis and phylogenesis. The principles of the construction of EGM (experimental genetic method) and the Genetic Modeling Method (POL) are substantiated. It has been proven that these methods are the most adequate in psychology (along with the Lon-Gitdun), which make it possible to investigate both the highest mental functions and personal qualities.

On the basis of theoretical - methodological analysis and experimentally empirical materials, the idea of scientific and applied performance of genetic methods (EGM, fuel and lubricants), the study of the systemic mentality of the psyche in science has been confirmed. It is proved that these methods are the area of psychological knowledge that can provide prediction of the development of the systemic personality psyche.

Keywords: psyche self-determination system, life, personality, mental functions, psyche, learning psychology, principles of EGM methods, experimentally-genetic method, thought processes, genetic modeling method (POL), need (source and driving force of personality development).

Oksana YAKYMCHUK

UKRAINIAN EDUCATION REFORM: 2007–2015 25

The first steps of reforming education after the declaration of independence, provided by the State National Program "Education" ("Ukraine of the XXI century"), revealed the first contradictions, overcoming which required a new philosophy and methodology of reform. Their con-

tours for the ten-year period of state-building processes, defined by the Decree of the President of Ukraine "On Urgent Measures to Ensure the Functioning and Development of Education in Ukraine" (2005), turned out to be quite contradictory. On the one hand, the ideas of integration of our state into the European educational space were actively implemented, and on the other hand, the reform processes that began in the first half of the first decade of the new century began to slow down. How could such contradictory tendencies be combined and what did it ultimately lead to in the context of the qualitative growth of Ukrainian education? The research which results are stated in this article is devoted to this problem.

Keywords: education reform, European integration in the area of education, Lisbon Declaration, Bologna Process.

INNOVATIVE SCIENCE AND MODERN EDUCATION

Tetyana SAIENKO

ENVIRONMENTAL EDUCATION IS THE BASIS OF ECO-SAFETY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT 30

Environmental issues are a major global problem of today. Europe is based on the ideas of democracy and human rights, which is why it attaches great importance to the European Core Values Code and its transfer to young people. The tasks of value education include the formation of a European consciousness, which includes the care of the ecological balance of Europe and the world space.

The processes of greening of consciousness, formation of a new ecological outlook, ecological culture have always been characteristic for Ukraine. Domestic education tries to preserve its own pedagogical heritage, make it understandable to other peoples, to combine with the achievements of the leading countries of the world and European in particular.

Deepening environmental crisis prompts moral and ethical exacerbation in the society. That, what is called a "democracy" in Ukraine is not civil society, but the arbitrariness of power-financial elite, which has formed the ideology of a depressed, completely dependent on foreign will policy. The implementation of these measures depletes the internal resources and capabilities of our existence. The economic and environmental expansion of our country can be regarded as social terrorism. Researchers characterize the current state of affairs in Ukraine as far from being sustainable development.

Keywords: European values, environmental education, environmental culture, eco-safety, social terrorism, sustainable development.

Olena KOFANOVA, Oleksii KOFANOV

THE ROLE OF GEOECOLOGY IN THE FORMATION OF THE RESEARCH COMPETENCIES OF STUDENTS-ENVIRONMENTALISTS AND FUTURE MINING PROFESSIONALS..... 37

In the article, it is emphasized that the educational process needs to be reformed in order to strengthen its research component. Competence is a kind of indicator of students' readiness to apply the acquired knowledge and skills, experience, etc. in the educational process, research conduction, future professional activities. Thus, the article outlines the basic principles and analyzes the prospects for the formation of the research competencies by means of geochemistry, ecology, geology, etc. for environmental students and future mining specialists. In particular, during their studies, students conduct various research projects aimed at investigating the geochemical conditions of areas located near mining enterprises, quarries, roads, etc. The study of geochemical anomalies makes it possible to investigate the sources of certain elements or compounds, the flows of their dispersion and localization, to identify dangerous concentrations (levels) and to assess both negative and positive effects of their dispersion. The proposed in the article problem-research approach contributes to the development of students' personality, their creative attitude to educational activities, strengthens motivation for learning and search activities.

Keywords: geoecology, mining, higher education, competence approach, competence, research competences.

Igor SHPACHYNSKYI

EDUCATIONAL ENVIRONMENT SAFETY IN HIGHER EDUCATION

INNOVATION 46

Safety of the educational environmental is known to be one the essential and basic principles for effective functioning at any educational institution. Therefore, it is necessary to continue researches of its problematic fields and to improve its methodological tools to solve emerging tasks. Among all the components of this safety (psychological, environmental, informational), to our mind, the informational component has a priority since the development (and corresponding impact) of media is difficult to overestimate these days. This fact is starting to take a key role in personality formation from the very beginning.

The article analyses the component of the concept “informational safety” itself and possible suggested ways to maximize it. The relevance of what is outlined not only in the development of critical thinking, but also the realization of the creative potential of the individual as a whole is emphasized.

Keywords: information, safety, education, philosophy, creativity.

HIGER EDUCATION SCIENTIFIC PROJECTS

**Yevhenia KOCHERHA, Svitlana LUKIANCHENKO, Stanislav SHAPOSHNIKOV,
Roman KANDIBUR, Alena KHLYSTYK**

DRUM CIRCLE – PRACTICES FOR UNITING THE EDUCATIONAL COMMUNITY52

The article emphasizes one of the main European values – the value of peace and its importance for Ukrainian society. There is information about the educational project "Creators of Concord: creative methods of conflicts transformation", which is being implemented in Dnipro, Ukraine. The drum circle method is described as one of the effective creative methods for transformation of conflicts and uniting groups. The drum circle is influencing the emotional and sensual spheres of a person. Due to this effect, the person increases vitality, decreases the level of aggression, improves mood, reduces fatigue and stress, increases concentration. The drum circle is also an effective method of teaming up and transforming conflicts by working with group dynamics. There is some results of the project implementation for the first year of activity.

Keywords: peace, association, rhythm, rhythmic facilitation, drum circle, project “Creators of Concord”, conflict transformation.

PERIOD OF CHANGE: EDUCATION PROCESS METHODOLOGY AND METHOD

Natalia DEMYANENKO

TUTORING AS PEDAGOGICAL ACTION AND NEW PROFESSION:

SYSTEMATIC APPROACH TO THE PROBLEM..... 59

The systematic analysis of tutoring in the context of historical development of this phenomenon and modern scientific positions of support pedagogy (works by A. Boyko, A. Zotkin, T. Kovaliova, M. Kulagina, N. Pylypchevska, N. Pohribna, T. Shvets, P. Benson, L. Dam, H. Knauf, R. Pemberton) allowed to interpret it as a pedagogical action related to the dependent concepts: "tutor", "individualization of education", "educational route", "individual educational trajectory", "individual educational program", "tutoring". Tutor professionally supports building of pedagogical environment in formal, non-formal and informal education, benefiting from individual educational request, planning of individual educational trajectory, developing, providing methodologically and implementing individual educational program.

Reliance on the contextual-scientific relational approach contributed to the recognition of tutoring as innovative educational technology, and pedagogically appropriate subject-subjective tutor-student relations became the basis and condition for its implementation. Focus was on the individual-socializing nature of tutoring, as tutor was responsible not only for the level of knowledge and competencies, but also for the formation of values in personality.

The "tutor" occupation was introduced in the dictionary of occupational titles of Ukraine to meet the increasing demand for educational institutions in teachers-tutors. An experience of professional training of teacher-tutor in the framework of the master's educational and professional program 011 Sciences in Education, Pedagogy (Pedagogy of the Higher School. Tutoring) was generalized by the Department of Pedagogy and Psychology of the Higher School of the National Pedagogical Drahomanov University.

Keywords: tutor, tutor training, individualization of educational space, tutor support, individual educational program, self-improvement, self-development.

Galyna KOZLAKOVA, Bogdan SUS, Oksana KOVALENKO, Julia IVANOVA, Iryna STAVITSKA

DISTANT TECHNICAL EDUCATION IN CONDITIONS OF QUARANTINE 67

System of Ukrainian higher technical education on the spring of 2020 was in specific situation when it was necessary to fulfil conditions of virus quarantine and to find the possibilities not to lost an educational year. The most of universities organized on-line education and in this way created distance communication of professors with students and electronic control of educational results.

Several specific features of organization educational process in conditions of virus quarantine were analyzed by an author's collective of this article. Each author works at one of technical university (NTUU "Kiev Polytechnic Institute named after Igor Sikorskiy", National University of Nature Resources of Ukraine and others). There are characterized an experience and methodological approaches to using different educational platforms for creation of educational courses, communication of educators and students and control of achievements of those who study at different universities..

Professors and educators of Kiev Polytechnic Institute named after Igor Sikorskiy were prepared for this work by special training in Ukrainian Institute of Information Technologies in Education as special Department of the university. At the same time they were used famous in the World systems of Internet-communication such as Moodle, Zoom, Cisco Systems, Coursera, Google classroom so on. New platform "Sikorskiy" (created on the base of Moodle) was successful used for study of special courses in on-line education.

National University of Nature Resources of Ukraine is represented by the successful experience and on-line work of Higher Mathematics Department. Positive and negative features of this work in system E-learn are described.

Specific of distant educational work with groups of students in conditions of quarantine was shown at the end of article with using of special handbook in physics (with electronic representation.).

An analyze of various specific features and perspectives of improvement and expansion of such kind of educational process with using of different types of computer platforms and Internet resources was represented in this article too. The authors watch for new level of educators qualification and new discussions during new science-pedagogical conferences on these themes.

Keywords: distant education, educational platforms, technical universities, on-line education, control of educational results.

HUMANIZATION OF EDUCATION AND TRAINING

Tamara BAKKA

PREPARING A FUTURE TEACHER FOR CIVIC EDUCATION AT SCHOOL..... 75

The peculiarities of the readiness and preparation of future teachers to study civic education in the conditions of approval of the Concept of the New Ukrainian School are substantiated, emphasis is placed on the importance of professional development of the modern teacher. The purpose, objectives and content of the civic education school subject are analyzed. Attention is drawn to the meaningful preparation of a future civic education teacher.

Keywords: future teacher, teacher training, competencies, New Ukrainian School Concept, civic education, content of civic education.

FOREIGN EXPERIENCE

Mariia DEBYCH

INTERNATIONALIZATION OF HIGHER EDUCATION QUALITY SYSTEMS

AS A GLOBAL TREND..... 81

The article analyzes the regulatory framework for ensuring the quality of higher education at the national and European levels. The driving force behind the quality of higher education at the national level is the National Agency for Quality Assurance of Higher Education. The participation of the National Agency in international projects and membership in the International Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education testifies to the internationalization of Ukraine's quality assurance system. Involving international companies (employers) in accrediting educational programs helps to improve the quality of education and the competitiveness of Ukrainian specialists in the international labor market.

Thus the main long-term task is the accession of the National Agency to the European Agency for Quality Assurance and its inclusion in the European Register of Quality Assurance Agencies for Higher Education.

European leaders in the field of international education (UK, Germany, and France) consider improving the quality of teaching and learning, preparing students for life and work in a globalized world as the main motives for the internationalization of higher education. Regional / national policies are a key external factor influencing institutional internationalization policies. Expanding international (and especially outgoing) student mobility is one of the key areas in internationalization policy; together with the international mobility of students, priority is given to international research cooperation and international strategic partnerships in the internationalization of the European higher education institutions. These countries are implementing an internationalization strategy that includes student and staff mobility; internationalization of curriculum and digital learning; strategic cooperation, partnership and capacity development. International cooperation is focused on the global educational market.

It has been found out that quality assurance agencies for higher education in European countries – leaders in the field of international education (Great Britain, Germany, France) conduct international accreditations and have international experts in their composition. Membership in international and regional networks for quality assurance promotes the development of a quality culture in higher education in the international dimension, the exchange of experience, best practices and the internationalization of quality assurance systems in higher education.

Keywords: higher education internationalization strategy, higher education quality assurance, National Agency for Quality Assurance, higher education quality assessment

ДО УВАГИ АВТОРІВ ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

1. Статті, що пропонуються до друку, мають бути написані спеціально для членів Союзу «Вища освіта України», відповідно до вимог методичного тесту до вступних іспитів МОН України до науковців та керівників і колективів ВНЗ, освітніх політиків, науковців та літературознавців. Не рекомендовано друкувати статті хрестоматійного чи примітивно-перелічувального характеру. Стаття обов'язково має містити авторську позицію з обраного питання чи теми. Новий авторський матеріал і незалежні висновки мають скласти не менше третини статті. Оформлення статті має свідомо скорочувати ефективність сприйняття та економити час у осіб, які будуть знайомитися з нею.

2. Редакція з лихцем з собою працює доцільно скорочувати і виправляти текст статті, та кожну вносити уточнювальні зміни в назву.

3. З достовірність фактів, дати та звичайно точність цитування повністю відповідальні автори.

4. Редакція не листується з авторами.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ

Стаття не приймається до розгляду і повертається автору відповідно до вимог членів Союзу у разі порушення хоча б одного пункту оформлення, відсутності фото та ілюстрацій.

1. Статті приймаються у вигляді файлів у текстових редакторах MS Word for Windows (версії 6, 7 чи 98) електронною поштою. Електронний адрес редакції: wou@ukr.net

Графіки і малюнки (jpg або подібні в форматі) мають бути виконані чітко, з якимось окремих місць і не оточуватися текстом, формули – написані в узвичаєній математичній символіці, мають розмітку і відповідні форми та журналю. Графічний матеріал подати кожну окремо у файлі. Автори мають піклуватися про легкість сприйняття матеріалу у чорно-білому форматі.

2. Обсяг матеріалу (тексту, нотаций, літературних усіх мов та ілюстрацій) рекомендований у межах 20–22 000 знаків (включаючи пропуски) і не повинен перевищувати 24 000 знаків, чи 0,6 друкарського рядка (близько 13–14 машинописних сторінок через дві інтервали включено з таблицями, графіками і малюнками).

3. Стаття має бути підписана всіма авторами і супроводжуватися:

а) авторською довідкою з веденою нижче формою. (З метою забезпечення об'єктивності зовнішнього рецензування в статті вказуються лише прізвища та ініціали авторів);

б) прізвищем та іменем, науковими ступенями, ключовими словами та стислою нотатцією (300–400 знаків) українською, російською та англійською мовами;

в) УДК.

4. Джерела (до 12–15) у списку літератури слід подати з повним вступом у тому порядку: українською, російською, латинською. У посиланні використати джерело з значенням порядковий номер джерела у списку та сторінку. Забороняється виносити посилання унизу кожної сторінки. Список має бути згладним і не водитися наприкінці статті. Рекомендовано спиратися на найновіші і найживіші інформаційні і зручні джерела.

Увага! У зв'язку з включенням журналу до реферативної бази даних наукової періодики «Scopus» необхідно додати переклад списку літератури англійською мовою з машинописною копією.

ФОРМА АВТОРСЬКОЇ ДОВІДКИ

1. Назва статті.

2. Адреса для листування, телефон, факс і електронна пошта для контакту.

3. Прізвище, ім'я, по батькові.

4. Науковий ступінь, вчене звання.

5. Місце роботи.

6. Подяка.

Окрім того, додається електронне фото у двох-трьох версіях (jpg, tiff (300 pixel/inch) та ін.). Для сканування не приймаються неякісні фото, фото на рельєфному папері, вирізки з газет і журналів, принтерні роздрукування тощо.

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ

Теоретичний
та науково-методичний
часопис

ДЕРЖАВНЕ
ІНФОРМАЦІЙНО-ВИРОБНИЧЕ
ПІДПРИЄМСТВО
ВИДАВНИЦТВО «ПЕДАГОГІЧНА ПРЕСА»

В. о. директора видавництва
Костянтин КОРНІЄНКО

Головний редактор
редакції журналів
Нін БЕРІЗКО

Адрес видвництва :

02094, м. Київ, вул. Попудренк , 54
Тел.: (044) 292-83-05
(067) 974-43-74; (099) 215-70-90
www.pedpresa.com.ua
e-mail: 2345255@ukr.net

Над номером працювали:
Володимир КОЧУБЕЙ

Світлана РАДІОНОВА

© Усі права захищені. Жодна частина, елемент, ідея, композиційний підхід цього видання не можуть бути копіюваними чи відтвореними в будь-якій формі і будь-якими засобами – електронними і фотомеханічними, зокрема через ксерокопіювання, зписки чи комп'ютерне зберігання без письмового дозволу видавця.

Підписано до друку 11.06.2020 р.
Формат 70 × 100^{1/16}. П'ярі офсет.
Друк офсет. Ум. друк. рк. 10,4
Обл.-вид. рк. 11,0. Н. кл. д. 314 пр.
З м. 19707

Видруковано ТОВ «Прінстор Груп»,
вул. Дніпрова, 4,
м. Київ, 03190